

CULTUURRAAD
VOOR DE
NEDERLANDSE CULTUURGEMEENSCHAP

ZITTING 1971-1972

28 SEPTEMBER 1972

BEGROTING
van de Culturele Zaken van de Nederlandse cultuurgemeenschap
voor het begrotingsjaar 1972

SECTOR VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

VERSLAG
namens de Commissie voor de Begroting
uitgebracht door de heer VERLEYSEN

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft tijdens haar vergadering van 28 september 1972 de Culturele begroting — sector Volksgezondheid en Gezin — besproken.

Inleidende uiteenzetting
van de Minister van Volksgezondheid en van het Gezin.

De Minister herinnert eraan dat op de begroting der Culturele Dotaties voor 1972 (wet van 7 juli 1972) de

Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Vandekerckhove.

Vaste leden : de heren :

W. Claeys, C. De Clercq, De Mey, Dequae, De Vidts, Mesotten, Rutten, Vandenberghe, J. Verhaegen, Verleysen;
Boeykens, Bogaerts, Detiège, Van Daele, Van Elewyck, Van Hoeylandt;

Baert, Geerinck, Van Elsen, Vanhaegendoren;
W. De Clercq, Vanderpoorten, Waltniel.

Plaatsvervangers : de heren :

Bertrand, Bogaert, D. Claeys, Lagae, Van Dessel;
Cools, Vander Bruggen, Van Lent;
Goemans, Olaerts;
Kickx, Vreven.

Zie :

volgende globale dotaties uitgetrokken zijn ten gunste van de Nederlandse cultuurgemeenschap :

Gewone uitgaven : 3 840 miljoen, waarvan 11,2 miljoen **voor de** sector Volksgezondheid en Gezin.

Buitengewone uitgaven : 416 miljoen, waarvan 10 miljoen voor de **sector** Volksgezondheid en Gezin,

Gebudgettiseerde **sector** (leningen bij het Gemeentekrediet) : 400 miljoen **voor de** sportinfrastructuur (uitsluitend sector **Volksgezondheid -en Gezin**).

Het ontwerp-decreet dat ter bespreking aan de commissie werd voorgelegd, strekt ertoe de bestemming te bepalen van deze kredieten die tot de sector Volksgezondheid en Gezin behoren.

De Minister verstrekke vervolgens enkele nadere gegevens omtrent de bedoelde kredieten.

A. — *Gewone uitgaven :*

1. *Jeugdherberg te Nijlen; Domein te Hofstade.*

a) Wat de gewone uitgaven betreft, voorziet artikel 12.44 in een bedrag van 550 000 frank, bestemd voor de onontbeerlijke herstellingswerken aan de Jeugdherberg te Nijlen.

b) Onder artikel 41.44 staat een krediet van 1 050 000 frank voor onderhoudswerken aan het Domein te Hofstade.

2. *Toelage voor inrichting van cursussen enz. met betrekking tot de opleiding tot het gezinsleven.*

Een krediet van 9,6 miljoen frank is uitgetrokken op artikel 33.44 om toelagen toe te kennen aan **verenigingen** die cursussen, voordrachten en studiedagen inrichten met het oog op de opleiding tot het gezinsleven.

Die toelagen worden verleend krachtens het koninklijk besluit van 15 juli 1959 en dekken in beginsel de kosten van organisatie van vermelde cursussen, voordrachten en studiedagen. De tegemoetkoming belooft gemiddeld 200 frank voor een debatavond en 1 000 tot 1250 frank voor een studiedag.

Indien het krediet ontoereikend is, zullen de noodzakelijke bij kredieten gevraagd worden via het aanpassingsblad dat betrekking heeft op de begroting der Culturele Dotaties voor 1972.

B. — *Buitengewone uitgaven :*

1. *Domein te Hofstade.*

De buitengewone uitgaven en de uitgaven voorkomend op de afzonderlijke sectie betreffen een bedrag van 10 miljoen frank dat als ordonnanceringskrediet zal overgedragen worden aan het Bedrijfsfonds van het Domein Hofstade-Strand voor de uitvoering van werken en het aankopen van duurzame goederen.

Meer in het bijzonder gaat het hier om belangrijke herstellingswerken tot instandhouding van het patrimonium van het Domein.

Op pagina 9 van het **Stuk** 4-VI, n^r 1, vindt men een overzicht van de verrichtingen van het Bedrijfsfonds van het Domein voor de jaren 1970-1971-1972.

2. *Sportinfrastructuur.*

Ten slotte heeft de Minister het over de financiering van de sportinfrastructuur.

Artikel 2 van de wet van 7 juli 1972 houdende de begroting der Culturele Dotaties voor 1972 geeft machtiging om leningen ten belope van 400 miljoen frank aan te gaan bij het Gemeentekrediet met het oog op de financiering van het Staatsaandeel in de werken van de ondergeschikte besturen.

In het verantwoordingsprogramma van vermelde begroting wordt erop gewezen dat het vastleggingsplafond ter zake in gelijke mate verdeeld wordt over beide cultuurgemeenschappen.

Aangezien evenwel de begroting der Culturele Dotaties ingediend werd in de loop van het jaar 1972 (indiening op 2 mei 1972 en goedkeuring tijdens de maand juni 1972) m.a.w. op een tijdstip waarop reeds vaste beloften van toelagen gegeven waren, zowel door de Minister van Volksgezondheid in de vorige Regering als door de huidige titularis van het Departement, moet dit eerste jaar van toepassing van de culturele autonomie als een overgangsjaar beschouwd worden.

Bespreking.

1. Sportinfrastructuur.

Een lid wenst te weten welke de vooruitzichten zijn voor de volgende maanden inzake vaststelling van de rijkstegemoetkoming in de sportinfrastructuur, tot stand te brengen door de ondergeschikte besturen.

De Minister herinnert er vooreerst aan dat de vaste subsidiebelofte ter zake toegekend wordt in de vorm van machtiging tot het aangaan van een lening bij het Gemeentekrediet, ten belope van het aandeel van het Ministerie van Volksgezondheid en van het Gezin in het bouwen, verbouwen en vergroten van speelpleinen, zwembaden, badinrichtingen, turnzalen, jeugdherbergen, parkeergelegenheden, skibanen, strandbaden, voor zover dit geen praalgebouwen of luxe-inrichtingen zijn.

Deze opsomming vindt men weer in artikel 4, 2°, C, van het besluit van de Regent van 2 juli 1949, waarbij de Staatstegemoetkoming in de gesubsidieerde werken geregeld wordt.

Van 1 januari 1972 tot 31 augustus 1972 werd een globaal bedrag van 159,2 miljoen vastgelegd voor de subsidiëring van de sportinfrastructuur in het Vlaamse landsgedeelte.

Op grond van de thans door het bevoegd bestuur van het Departement afgehandelde aanbestedingsdossiers wordt een bijkomende vastlegging van ± 79 miljoen in uitzicht gesteld.

De voor de periode van 1 januari tot 31 augustus 1972 verleende toelagen zullen aangewend worden voor het bouwen van zwembaden ten belope van 139,6 miljoen, waarbij 11 gemeenten betrokken zijn, en ten belope van 19,6 miljoen voor het inrichten van sportinstallaties en sportterreinen door 13 gemeentebesturen.

2. Drinkwatervoorziening; oprichting en inrichting van privé-ziekenhuizen : bevoegdheid van de Cultuurraad.

Een lid wenst gelijkaardige inlichtingen te bekomen omtrent de regionale verdeling van de vastleggingskredieten die op de buitengewone begroting van het Departement voor 1972 zijn uitgetrokken voor drinkwatervoorziening en voor oprichting en inrichting van privé-ziekenhuizen.

De Minister merkt op dat de voor de bovengenoemde voorzieningen uitgetrokken kredieten niet tot de culturele sector behoren.

3. Toelagen voor inrichting van cursussen enz. met betrekking tot de opleiding tot het gezinsleven.

Een lid merkt op dat de kredieten onder artikel 33.44 vermeld (toelagen aan organismen die cursussen, voordrachten en studiedagen inrichten met het doel de opleiding tot het gezinsleven te bevorderen) aanzienlijk lager liggen dan vorig jaar. Hij vraagt hoe dit komt en of deze vermindering de leefbaarheid van die organismen niet in het gedrang brengt.

De Minister verwijst naar hetgeen hij in zijn inleidende uiteenzetting heeft verklaard aangaande de berekening van het krediet van 9,6 miljoen, bestemd voor het verlenen van toelagen voor de inrichting van cursussen, voordrachten en studiedagen.

Het eerste jaar van toepassing van de culturele autonomie moet inderdaad als een overgangsjaar beschouwd worden en op het specifiek gebied van de subsidiëring van vermelde cursussen, enz. zal de ontoereikendheid van het krediet op de oorspronkelijke begroting aanleiding geven tot de toekenning van bijkredieten via het aanpassingsblad bij de begroting der Culturele Dotaties. Een aanvraag tot bijkredieten werd trouwens reeds ingediend.

Op verzoek van verschillende commissieleden wordt als bijlage een lijst gepubliceerd van de door het Ministerie van Volksgezondheid en van het Gezin erkende Nederlandstalige diensten die voordrachten, cursussen en studiedagen tot bevordering van het gezinsleven organiseren.

4. Kindertehuizen : bevoegdheid van de Cultuurraad.

Een lid vraagt waarom de kredieten voor de kindertehuizen niet overgedragen werden naar de begroting der Culturele Dotaties.

De Minister ontkent niet dat in bepaalde tehuizen aangepast onderricht gegeven wordt aan kinderen, die zowel op last van de Minister van Justitie, van de kinderrechtster als van de Minister van Volksgezondheid en van het Gezin opgenomen worden.

De problemen in verband met het onderwijs van die kinderen behoren vanzelfsprekend tot de bevoegdheid van de Ministers van Nationale Opvoeding.

De Minister is evenwel van oordeel dat het aspect « medisch toezicht » van overwegend belang is bij het beheer van dergelijke instellingen, zodat men bezwaarlijk kan beweren dat de Cultuurraden de bestemming zouden moeten bepalen van de kredieten met betrekking tot het Staatsaandeel in de onderhoudsdagprijs van de tehuizen waarvan sprake.

5. Universitaire ziekenhuizen : bevoegdheid van de Cultuurraad.

Een lid vraagt, onder verwijzing naar artikel 132 van de Grondwet, waarom de kredieten voor de universitaire ziekenhuizen niet ten dele in de culturele dotaties werden opgenomen.

De Minister antwoordt dat inzake academische ziekenhuizen de buitengewone begroting van het Ministerie van Volksgezondheid en van het Gezin uitsluitend kredieten behelst tot financiering van het Staatsaandeel in de bouwkosten van de ziekenhuizen, afhankelijk van de vrije universiteiten.

Bovendien wordt op de gewone begroting de last aangerekend van de Rijksbijdrage in de verpleegdagprijs van de academische ziekenhuizen.

Het spreekt vanzelf dat de Minister van Volksgezondheid en van het Gezin niet bevoegd is wanneer het gaat om wetenschappelijk onderzoek of om onderwijsaspecten in het beleid van de academische ziekenhuizen.

6. Domein te Hofstade : overheveling naar het Departement van Nederlandse Cultuur.

Verscheidene leden zijn de mening toegedaan dat het Rijksdomein te Hofstade-Strand zou moeten worden overgeheveld naar het Departement van Nederlandse Cultuur.

De Minister antwoordt dat hier moet rekening gehouden worden met de historische groei van dit domein. Sedert 1947 is het Departement van Volksgezondheid belast geworden met het beheer ervan. Aangezien dit groot ontspanningscentrum werd opgericht met het oog op de openbare gezondheid, lag het voor de hand dat het toezicht op het beheer aan de Minister van Volksgezondheid werd toevertrouwd. Intussen is ook de structuur van de Regering veranderd; de Minister heeft geen principieel bezwaar tegen een eventuele overheveling.

7. Beroepsscholing : bevoegdheid van de Cultuurraad.

Een lid merkt op dat de kredieten voor beroepsscholing eveneens in aanmerking komen voor overdracht naar de culturele dotaties.

De Minister verklaart dat het hier enerzijds voornamelijk gaat om de bijscholing van verpleegsters of van het ziekenhuis personeel in het algemeen, en anderzijds om de beroepswederaanpassing van gerechtigden op het statuut van politieke gevangenen, weerstanders, werkweigeraars, enz. De subsidiëring van die activiteiten behoort derhalve wel degelijk tot de bevoegdheid van het Ministerie van Volksgezondheid en van het Gezin.

8. Koninklijke Vlaamse Academie voor Geneeskunde : bevoegdheid van de Cultuurraad.

Een lid is van oordeel dat ook de Koninklijke Vlaamse Academie voor Geneeskunde onder de cultuurautonomie valt.

De Minister deelt deze mening niet. Hij is van oordeel dat omwille van de medische aspecten die er aan verbonden zijn, het beheer van de kredieten betreffende deze Academie tot het specifiek domein van de volksgezondheid behoort.

9. Rode Kruis : bevoegdheid van de Cultuurraad.

Een lid verklaart dat, volgens hem, ook de educatieve taken van het Rode Kruis onder de bevoegdheid vallen van de Cultuurraad.

Op deze vraag antwoordt de Minister dat ten laste van de gewone begroting van zijn Departement, een toelage aan vermelde instelling verleend wordt op grond van een overeenkomst in het raam van de burgerbescherming. Het Rode Kruis verleent inderdaad zijn medewerking inzake de vorming van personeel voor de samenstelling van medische hulpgroepen en van ziekenhuisgroepen. De Minister wijst erop dat bij koninklijk besluit van 31 juli 1972 de nieuwe statuten van het Rode Kruis werden goedgekeurd. Luidens artikel 14 van de statuten wordt het beheer van de vereniging toevertrouwd aan een Nationale Raad, alsmede aan een Nederlandstalige gemeenschapsraad en aan een Franstalige gemeenschapsraad.

10. Vlaamse peutertuinen te Brussel.

Een lid vraagt welke de inzichten zijn van de Regering inzake de Vlaamse peutertuinen in Brussel.

De Minister antwoordt dat, wat de peutertuinen voor Nederlandstalige kinderen betreft, de Regering overeenkomstig punt IV, B, 7, van het regeerakkoord, het saldo van het krediet van 500 miljoen, dat op de begroting van het Ministerie van Volksgezondheid en van het Gezin voor 1971 werd uitgetrokken en dat bestemd is voor de bouw en de uitrusting van peuterafdelingen, zal overdragen aan de Nederlandse Commissie voor de Cultuur van de Brusselse agglomeratie.

De nodige schikkingen hiertoe werden reeds getroffen en de effectieve overdracht van de beschikbare kredieten zal, na goedkeuring door het Parlement, op grond van een bijzondere bepaling in het bijblad van 1972 kunnen geschieden.

Stemmingen.

De Voorzitter legt dan de begroting ter stemming.

De artikels, de kredieten en het geheel van het ontwerp-decreet worden met 10 stemmen bij 3 onthoudingen goedgekeurd.

De Verslaggever,

W. VERLEYSSEN.

De Voorzitter,

R. VANDEKERCKHOVE.

BIJLAGE

Lijst van de door het Ministerie van Volksgezondheid en van het Gezin erkende Nederlandstalige diensten die voordrachten, cursussen en studiedagen organiseren ten einde de opleiding tot het gezinsleven te bevorderen (koninklijk besluit van 15 juli 1959).

- Vereniging ter bevordering van het Gezinsleven op de buiten, Leuven.
- K.L. J.-Centrale (meisjes), Leuven.
- Arbeidsvreugde, Brussel.
- Kristelijke Arbeiders Vrouwengilden, Brussel.
- Katholieke Werkliedenbonden, Brussel.
- Familiegeluk, Brussel.
- Nationaal Centrum voor Gezinsopleiding, Brussel.
- Milac, Brussel.
- Bond van Grote en Jonge Gezinnen, Brussel.
- Onder ons, Brussel.
- Nationale Konfederatie der Ouderverenigingen, Brussel.
- Katholieke Landelijke Jeugd, Leuven.
- Dienst van Kringen van Gehuwden, Brugge.
- Sociaal Opleidingscentrum tot Gezinsleven, Schoten.
- Katholieke Jongeren uit de Middengroepen, Gent.
- Christelijke Middenstands- en Burgervrouwen, Brussel.
- Studerende Jeugd en Gezin, Brussel.
- Comfort en Gezinszorg, Brussel.